

Oslo, 21.04. 2017

Kunnskapsdepartementet
postmottak@kd.dep.no

Departementets ref.: 17/364

Høringssvar til Kunnskapsdepartementets forslag til forskrift om felles rammeplan for helse -og sosialfagutdanninger

Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn (STL) er gjort kjent med overnevnte sak, og ber om at vi blir inkludert på listen som høringsinstans for tilsvarende saker i fremtiden.

Vårt hovedanliggende til dette forslaget er at et eget punkt legges til under «Felles læringsutbytte»

«At kandidaten kan møte tjenestemottakers åndelige behov og eksistensielle spørsmål, og kan legge til rette for den enkeltes mulighet til fri tros- og livssynsutøvelse, samt samarbeide med kvalifisert personell i tros- og livssynssamfunn.

Bakgrunn

STL samler bredden av tros –og livssynssamfunn i Norge, inkludert Den norske kirke som fremdeles har drøyt 70 prosent av den norske befolkning som medlemmer. I dag er allerede hver tredje innbygger i Oslo innvandrere, eller har foreldre med annen kultur og religion. Ifølge Brochmann 2-utvalget er framskriving bare av innvandring i 2040 steget til 27 % av *hele befolkningen*. Majoriteten av innvandrere har med seg en aktiv religionstilhørighet i tillegg til kulturelle praksiser forskjellige fra de norske.

Det faktum at Den norske kirke ble et selvstendig rettssubjekt pr. 1.1. 2017 medfører at likebehandlingsprinsippene og menneskerettighetene i enda større grad må etterfølges i omsorgssektoren. Håndtering av minoritetsborgeres fysiske og psykiske helse må inkludere kunnskap om religionsdimensjonen utover den kristne. En stortingsmelding om en ny helhetlig tros- og livssynspolitik for alle samfunnsområder er under utarbeidelse og vil ta opp nettopp dette.

Helse- og omsorgsdepartementet har allerede iverksatt kartlegging av helseforetakenes bevissthet, kunnskap og praksis i helseforetakene rundt tilretteleggingen for eksistensiell, verdibasert og religiøs veiledning/praksis pr. i dag.

Vår erfaring er at det er mye usikkerhet og berøringsangst for tros- og livssynsdimensjonen blant studenter, ansatte, ledelse og offisielle strukturer gjennom primærhelsetjenesten, sykehus, psykiatrien, hjemmetjenestene og sykehjem.

På tross av mange forskningsrapporter om behov, nytte og økonomisk gevinst av å behandle brukere og pårørende på en helhetlig måte er dette i dag tilfeldig gjennomført i tjenesteapparatet. Blant årsakene er utilfredsstillende pensum, manglede prosedyrer, svakt lederskap og dårlig kjennskap til alle dokumenter som lovpålegger tjenesteyter dette.

Konklusjon

I den nye rammeplanen for helse- og sosialfagutdanninger må kunnskap som gjør fremtidens kandidater i stand til å gjenkjenne, håndtere og samordne god tilrettelegging for tros- og livssynsbehov i alle ledd, legges til som felles læringsutbytte.

Med vennlig hilsen,

Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn v/

Britt Strandlie Thoresen
styreleder

Anne Sender
spesialrådgiver